

sa zaštićenoga pomorskog lokaliteta na mjestu potonuća. Izložba je podijeljena u cjeline koje su popraćene brojnim slikovnim materijalima i muzej-skim predmetima. U postav su uvršteni i shematski prikazi putničke linije i mjesta tragedije te dokumentarni filmovi *Il Naufragio del Baron Gautsch* (*Potonuće Barona Gautscha*) Renza Carbonere i *Posljednja plovidba Barona Gautscha* Marina Brsca, koji posjetiteljima približavaju okolnosti stradavanja toga parobroda i njegovih putnika.

Nakon razgledavanja izložbe pročelnik Upravnoga odjela za kulturu Istarske županije Vladimir Torbica predstavio je kalendar događanja za 2014. u sklopu projekta *1914. Puna je Pula – Pola Gremita*. Program se sastoji od niza izložbi, književnih događanja, znanstvenih skupova, edukativnih programa, umjetničkih instalacija, filmskih projekcija i kazališnih predstava. Svi su projekti ujedinjeni zajedničkim nazivom programa obilježavanja pod pokroviteljstvom Istarske županije.

Stručni je skup završio dvjema vrlo zanimljivim radionicama. Prvu su održale Daniela Jugo Superina i Nera Malbaša Kovačić, koje su za temu radionice odabrale *Prvi svjetski rat u novinskim izvješćima Naše sloge i riječkim novinama*, a drugu je radionicu *Uzroci i povod Prvog svjetskog rata u talijanskim udžbenicima povijesti* održala Vesna Slaviček. Osim zajedničke teme Prvoga svjetskog rata, obje je radionice povezivao i naglasak na oblikovanju ishoda učenja.

Igor Jovanović

Aktivnost Istarskoga povijesnog društva – Società storica istriana u 2013. godini

Pregled lanjskih aktivnosti potrebno je započeti najvažnijim projektom Društva – godišnjakom *Histria*, čiji je treći svezak objavljen pred kraj godine. Popis suradnika obuhvaća čak 50 imena, pretežito mladih osoba, a namjera je Uredništva da u nadolazećem razdoblju ojača prepoznatljivost časopisa, što se ponajviše ogleda u planiranju pokretanja zasebnih mrežnih stranica časopisa. Mrežne stranice Društva (www.ipd-ssi.hr), koje bilježe konstantno dobru posjećenost, pravo su pak mjesto za uvid u preostale projekte kojima se bavi članstvo udruge, ali i u brojne izvore i literaturu o

istarskoj povijesti koje je moguće u cijelosti konzultirati na internetu. Vrijedi spomenuti „Fotohist(ori)ju“, odnosno digitalizaciju fotografskoga gradiva iz privatnih albuma, ali i arhiva pojedinih institucija. Tijekom 2013. postavljeno je 200 novih fotografija sakralne i urbane graditeljske baštine te zbirka trenutno obuhvaća 91 lokalitet i oko 3000 fotografija. Digitalizirana je i zbirka stotinjak starih razglednica s područja Pule i Vodnjana. O zanimljivostima iz moderne i suvremene istarske povijesti posjetitelje mrežne stranice upoznaje „Istarski vremeplov“ voditelja Luke Tidića.

Sve veću prepoznatljivost stječu i „Istarske sudbine“, višegodišnji projekt Igora Jovanovića i Igora Šaponje, usmjeren k prikupljanju svjedočanstava živućih stanovnika Istre koji su iskusili strahote sabirnih i zarobljeničkih logora tijekom Drugoga svjetskog rata i poraća, čiju su vrijednost prepoznali Grad Pula i Istarska županija, ali i brojne ustanove koje pozivaju ovaj dvojac na održavanje javnih izlaganja. Dosad prikupljenim svjedočanstvima, tijekom 2013. dodana su 23 nova. Uza spomenute aktivnosti uključili su se i u međunarodni projekt „Priče Željezne zavjese“ (*Iron Curtain Stories*) u sklopu širega europskoga projekta „Sjećanje naroda“ (*Memory of Nations*), čiji je cilj metodom usmene povijesti prikupiti svjedočanstva ljudi koji su bježali preko Željezne zavjese pa istražiti razloge, motive i načine te mjesta prelaska/bijega preko granice.

Vjesnik istarskog arhiva digitaliziran je i dostupan na mrežnim stranicama Društva, Državnoga arhiva u Pazinu te Portala znanstvenih časopisa Republike Hrvatske Hrčak. Tijekom 2013. započela je digitalizacija *Vjesnika historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu* (1953. – 1990.), a projekt se realizira suradnjom IPD-a s državnim arhivima u Pazinu i Rijeci. Mnogi danas teže dostupni znanstveni radovi i objavljeno arhivsko gradivo zasigurno će nakon digitalizacije lakše naći put do novih generacija povjesničara. U sklopu programa predstavljanja knjiga s povijesnom tematikom, tijekom 2013. predstavljene su monografije Deborah Rogoznice *Iz kapitalizma v socializem: Gospodarstvo cone B Svobodnega tržiškega ozemlja 1947-1954*, Williama Klingera *Il terrore del popolo: storia del OZNA* te *Fojbe* Jože Pirjevca i suradnika. U 2014., dakle, članstvo Istarskoga povijesnog društva, ali i svi oni koji prate rad udruge mogu očekivati nastavak razgranate djelatnosti i nove prinose boljem poznavanju istarske prošlosti.